

บันทึกข้อความ

ด่วนที่สุด

ส่วนราชการ กบ.ทบ. (กองวิจัยและพัฒนาการ โทร.297-7487)

ข้อที่ กท 0404/1520

วันที่ 18 ก.พ.41

เรื่อง มาตรการป้องกันหรือลดโอกาสในการสมยอมกันเสนอราคา: เฉพาะกรณีการกำหนดราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ

เรียน ผบ.รบ.(ผ่าน ผช.สบ.ทบ.(๒))

- อ้างถึง 1. หนังสือ กบ.ทบ. ข้อที่ กท 0404/1201/37 ลง 16 ก.พ.37
2. หนังสือ กบ.ทบ. ค่วนมาก ที่ กท 0404/2718 ลง 10 ต.ค.37
3. หนังสือ กบ.ทบ. ข้อที่ กท 0404/10031 ลง 18 ต.ค.39

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาหนังสือ สบ.ป.ทท. ค่วนที่สุด ที่ (ฉบับ สบ.ป.ทท.เลขรับ 202/41) ลง 2 ก.พ.41
2. สำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ค่วนที่สุด นร 0204/ว 12 ลง 13 ม.ค.41

1. รว.กท.(ปล.กท.รับคำสั่งฯ) กรุณาสั่งการเมื่อ 2 ก.พ.41 ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1 ให้ นขต.กท., นขต.สป., เหล่าทัพ และรัฐวิสาหกิจในความควบคุมของ กท.ทราบและถือปฏิบัติตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 แจ้งให้ทราบมคคณะรัฐมนตรี เมื่อ 6 ม.ค.41 สรุปได้ดังนี้

1.1 เห็นชอบให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติในเรื่องที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ต้องมีการประกาศเปิดเผยแพร่ราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ และหน้าที่ในการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการ ตามหลักการที่คณะกรรมการ ป.ป.ป. เสนอในหนังสือ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ที่ นร 0103/24724 ลง 18 ธ.ค.40

1.2 อนุมัติตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอในหนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร 1305/12515 ลง 31 ธ.ค.40 โดย

1.2.1 ให้เปลี่ยนแบบลงอัตราภาษีที่ใช้คำนวณราคากลางในงานก่อสร้างของทางราชการในสูตร FACTORF จากเดิมร้อยละ 7 เป็นร้อยละ 10 พร้อมทั้งเห็นชอบตาราง FACTORF ที่จัดทำขึ้นตามอัตราภาษีและอัตราดอกเบี้ยใหม่ และให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ กับให้เป็นหน่วยรับผิดชอบในการแจ้งเวียนเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีใหม่ให้ส่วนราชการต่างๆ ทราบ เพื่อถือปฏิบัติด้วย

1.2.2 ให้แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมราคากลาง โดยให้คณะกรรมการรับข้อเสนอมของคณะกรรมการ ป.ป.ป. ที่ให้ประมวลหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณราคากลางที่จะกระจายอยู่ในมคคณะรัฐมนตรีหลายฉบับ รวมทั้งที่ปรากฏในหนังสือแจ้งเวียนส่วนราชการ มาพิจารณากำหนดเป็นหลักเกณฑ์สำหรับให้เจ้าหน้าที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าใจได้ง่าย ถูกต้อง และมีแนวทางปฏิบัติอย่างเดียวกัน

1.3 ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรับไปจัดตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ) เป็นประธาน และหน่วยงานที่มีการจัดซื้อจัดจ้างเป็นจำนวนมาก ร่วมเป็นกรรมการร่างกฎหมาย เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาการสมยอมกันในการเสนอราคา รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายใน 60 วัน

1.4 ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงคมนาคม และกระทรวงมหาดไทยรับไปพิจารณาว่า หากจะยกเลิกการคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเบื้องต้นให้เกิดการแข่งขันกันอย่างเสรีแล้วจะมีผลกระทบอย่างไร และสมควรมีมาตรการหรือแนวทางเสริมอย่างไร เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาการทิ้งงาน เช่น การเพิ่มหลักประกันเป็นต้นแล้วเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

1.5 ให้สำนักงานประมาณพิจารณารูปแบบรายงานงานก่อสร้างต่างๆ ของทางราชการให้เป็นไปอย่างประหยัด เหมาะสม สอดคล้องกับความจำเป็นตลอดจนพิจารณาบททวนหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางเพื่อสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง และหากเห็นว่างานก่อสร้างจะสามารถปรับลดการใช้จ่ายงบประมาณลงได้อีกไม่ว่ากรณีใดก็ให้พิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

2. ข้อเท็จจริง

2.1 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อ ๒๘ ธ.ค.36 แจ้งโดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว 1 ลง 3 ม.ค.37 และมติเมื่อ 28 มี.ย.37 แจ้งโดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร 0202/ว 162 ลง 30 มี.ย.37 เห็นชอบให้ส่วนราชการถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันหรือลดโอกาสการสมยอมกันในการเสนอราคา 8 ประการ ซึ่ง ทบ. ได้แจ้งให้หน่วยต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติแล้ว ตามอ้างถึง 1-3 โดยมาตรการที่ 1 กำหนดให้ส่วนราชการที่จะดำเนินการก่อสร้างแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางขึ้น เพื่อให้มีหน้าที่ในการกำหนดราคากลางและเก็บรักษาราคากลางไว้เป็นความลับ โดยให้เปิดเผยราคากลางต่อหน้าคณะกรรมการเปิดซองและผู้เสนอราคา กรณีผลการประกวดราคาปรากฏว่าราคากลางที่กำหนดไว้สูงหรือต่ำกว่าราคาที่ประกวดราคาได้เกินร้อยละ 15 จะต้องชี้แจง สดง. ล่วง

2.2 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 6 ม.ค.41 ตามข้อ 1.1 เห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการป.ป.ป. ที่กำหนดให้ต้องมีการประกาศเปิดเผยราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการและหน้าที่การคำนวณราคากลางโดยมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติดังนี้

2.2.1 การกำหนดให้ต้องมีการประกาศเปิดเผยราคากลาง

2.2.1.1 ในการประกวดราคางานก่อสร้างทุกครั้งให้ ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจต้องระบุราคากลางของงานก่อสร้างนั้นๆ ไว้ในประกาศประกวดราคาด้วย

2.2.1.2 ราคากลางที่ระบุไว้ในการประกวดราคางานก่อสร้างนั้น จะต้องเป็นราคาที่ได้อาจจากการคำนวณต่อรูปแบบราชการ

2.2.1.3 กรณีได้ประกาศผลการประกวดราคาก่อสร้างและปรากฏว่า มีการเสนอราคาที่แตกต่างกันไปจากราคากลางที่ระบุไว้ในประกาศประกวดราคาหรือไม่ก็ตาม ให้ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ

และรัฐวิสาหกิจ ต้องพิจารณาคำเนิการตามระเบียบและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกำหนด โดยไม่ถือว่า
ราคากลางที่กำหนดไว้ในประกาศประกวดราคาต้องมีผลผูกพันให้ปฏิบัติไปตามนั้น

2.2.2 หน้าที่การคำนวณราคากลาง เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้
ความสามารถและเพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการลดรูปแบบรายการ และการคำนวณราคากลางได้
มาตรฐานและถูกต้อง นอกเหนือจากที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องแล้ว
สมควรกำหนดให้หน่วยงาน หรือบุคคลมีหน้าที่ในด้านนี้เป็นการเพิ่มเติม คือ

2.2.2.1 กรณีส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจเจ้าของงบประมาณได้
ขอให้กรมโยธาธิการ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นใดออกแบบสร้างอาคาร และหน่วยงานที่ว่านี้ตอบรับ
ออกแบบให้แล้ว ให้กำหนดให้ส่วนราชการที่รับออกแบบงานก่อสร้างนั้น ได้ลดรูปแบบรายการและ
คำนวณราคากลางให้ด้วย

2.2.2.2 ในกรณีที่มีการจ้างให้เอกชนเป็นผู้ออกแบบงานก่อสร้างให้ส่วนราชการ
หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจผู้ว่าจ้าง สามารถกำหนดให้ผู้รับจ้างออกแบบลดแบบรายการ พร้อมทั้ง
การคำนวณราคากลางให้

2.2.2.3 ราคากลางและรายละเอียดของการคำนวณราคากลางที่ได้มาดังกล่าวให้
คณะกรรมการกำหนดราคากลางรับไปดำเนินการต่อไป

3. กบ.ทบ. พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

3.1 เนื่องจากมาตรการในการกำหนดราคากลางได้มีมติ กรม.กำหนดไว้ถึง 2 ครั้ง คือ มติ
ตามข้อ 2.1 และข้อ 2.2 (รายละเอียดตามข้อ 2.2.1 และข้อ 2.2.2) ซึ่งหน่วยปฏิบัติอาจเกิดความสับสนได้
ดังนั้น กบ.ทบ. จึงได้หารือแนวทางปฏิบัติต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและได้รับคำชี้แจงจาก สงป.กท.
(พ.อ.ภัทรกฤตย์ ชีระรัตน์ ผอ.กทล.สงป.กท.)เมื่อ 13 ก.พ.41 สรุปได้ว่า มติ กรม. ทั้ง 2 ครั้ง หน่วยต้องถือ
ปฏิบัติร่วมกัน โดยเมื่อหน่วยได้รับอนุมัติแผนจัดหางานก่อสร้างแล้ว ให้ สน.ส่วนราชการ (ผบ.หน่วยที่
ได้รับงบประมาณให้ดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้าง) แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง (กรณีที่มีการ
ก่อสร้างหลายงาน อาจแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางหลายคณะก็ได้) จากนั้นคณะกรรมการ
กำหนดราคากลางทำหน้าที่ดำเนินการหาราคากลางอีกครั้ง โดยใช้ข้อมูลจากราคากลางที่ได้จากการคำนวณ
ลดรูปแบบรายการตามข้อ 2.2.2.1 หรือ 2.2.2.2 เมื่อได้ราคากลางใหม่เรียบร้อยแล้วให้คณะกรรมการ ฯ
รายงานผลต่อ สน.ส่วนราชการ เพื่อทราบและตั้งการให้ จนท.พัสดุ ตั้งเรื่องประกวดราคาต่อไป โดยให้ใช้
ราคากลางที่ได้จากคณะกรรมการกำหนดราคากลางนำมาแจ้งไว้ในประกาศประกวดราคาด้วย นอกจากนี้ใน
กรณีที่ผลการประกวดราคาปรากฏว่า ราคากลางในประกาศประกวดราคาสูงหรือต่ำกว่าราคาที่ประกวดราคา
ได้เกินร้อยละ 15 จะต้องมีการชี้แจงให้ สดง. ทราบด้วย

3.2 สำหรับมาตรการอื่นๆ ได้แก่ ข้อ 1.2.1 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงอัตรา
ภาษีมูลค่าเพิ่มใหม่จากร้อยละ 7 เป็น ร้อยละ 10 ตั้งแต่ 1 ต.ค.40 เป็นต้นไป จึงจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลง
อัตราภาษีในสูตร FACTOR F ให้เป็นไปตามอัตราภาษีใหม่ ส่วนมาตรการตามข้อ 1.2.2,1.3 และ 1.4 หน่วย

จะต้องรอผลการดำเนินการของหน่วยงานหรือคณะกรรมการ ฯ ที่ได้รับมอบหมายให้ไปพิจารณากำหนดรายละเอียดการปฏิบัติก่อนและมาตรการตามข้อ 1.5 เป็นการปฏิบัติของสำนักงานประมาณคั้งนั้น ตามที่ กรม. ได้มีมติตามข้อ 1 จึงเห็นควรแจ้งให้หน่วยต่างๆ ใน ทบ. ทราบและให้ถือปฏิบัติเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

4. ข้อเสนอ เห็นควรดำเนินการคั้งนี้

4.1 ให้หน่วยงานต่างๆ ใน ทบ. ทราบมติ กรม. ในข้อ 1 และถือปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1.2.1 ข้อ 2.2.1 และข้อ 2.2.2 ร่วมกับแนวทางที่ กบ.ทบ. ชี้แจงตามข้อ 3.1

4.2 ให้ ศบ.ทบ. ดำเนินแจกจ่าย นขค.ทบ.

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาพิจารณา หากเห็นเป็นการสมควรกรุณาอนุมัติตามเสนอในข้อ 4 ทั้งนี้ อยู่ในอำนาจของ ศบ.ทบ. ซึ่งมอบให้ ผช.ศบ.ทบ.(2) อนุมัติตามคำสั่ง ทบ.ที่ 577/2539 ลง 11 พ.ย.39

(ลงชื่อ) พล.ต.นกร จินควำฒนะ

(นกร จินควำฒนะ)

จก.กบ.ทบ.